

ת"פ 1094/05/15 - מדינת ישראל נגד אברהם ח'ורי, נאסר מועדי - דינו נגזר, הראל המר

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 1094-05-15 מדינת ישראל נ' ח'ורי (עצור) ואח'

בפני כב' השופטת דיאנה סלע

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

1. אברהם ח'ורי (עצור)

2. נאסר מועדי - דינו נגזר

3. הראל המר (עצור)

גזר דין בעניינם של נאשמים 1 ו-3

1. הנאשמים 1 ו-3 (להלן: הנאשמים), הורשעו על פי הודייתם בעובדות כתב אישום אשר תוקן במסגרת הסדר טיעון, בגין עבירות כדלהלן:

נאשם 1, יליד 87', הורשע בשתי עבירות של נשיאת והובלת נשק - לפי סעיפים 144(ב) (רישא) + 144(ג) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין); שלוש עבירות של סחר בנשק שלא כדין - לפי סעיפים 144(ב2) + 144(ג) לחוק העונשין, והחזקת נשק שלא כדין - לפי סעיפים 144(א) (רישא) + 144(ג) לחוק העונשין.

נאשם 3, יליד 90', הורשע בעבירה של סיוע לסחר בנשק שלא כדין - לפי סעיפים 144(ב2) + 144(ג) + 31 + 32 לחוק העונשין, והחזקת סם מסוכן שלא כדין לצריכה עצמית - לפי סעיף 7(א) + (ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג - 1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים).

2. עובדות כתב האישום המתוקן בתמצית

במועדים הרלוונטיים, הופעל אדהם סאלם בשליחות משטרת ישראל, ורכש בהוראתה, באישורה ובכספה כלי נשק, תחמושת וסמים באופן המתואר להלן (להלן: הסוכן).

א. אישום ראשון (מיוחס לנאשם 1)

בתאריך 24/1/15 שוחחו הסוכן ונאשם 1, וסוכם ביניהם כי נאשם 1 ימכור לסוכן רימון רסס 26, שבכוחו להמית אדם והינו נשק כהגדרתו בחוק, תמורת סך של 4,500 ₪ (להלן: הרימון ועסקת הרימון, בהתאמה). למחרת - 25/1/15, שוחחו השניים בטלפון מספר פעמים, וסיכמו להיפגש באותו היום בכפר יאסיף (להלן: הכפר), לצורך

עמוד 1

ביצוע עסקת הרימון. בהמשך, בשעה 18:30 לערך, הגיע הסוכן במונית לכפר, ופגש בנאשם 1, שהגיע באמצעות רכב מסוג פולקסווגן, מ.ר. 37-633-60 (להלן: הרכב), ואשר אמר לסוכן שיכנס לרכב ויסע עמו.

במהלך הנסיעה, אמר נאשם 1 לסוכן כי אין באפשרותו למכור לו את הרימון, ותחת זאת הציע למכור לו מטען נפץ עם פתיל, שבכוחו להזיק לאדם והינו נשק כהגדרתו בחוק (להלן: מטען). הסוכן מסר לנאשם 1 סכום של 4,000 ₪ לרכישת המטען, נאשם 1 לקח אותו לבית הוריו בכפר, והשניים קבעו להיפגש לאחר שנאשם 1 יביא את המטען. בהמשך, לאחר ששוחחו מספר פעמים בטלפון, הגיע הסוכן במונית לחניון הסמוך לסניף של "סופר פארם" בכפר, שם המתין נאשם 1 ברכב. נאשם 1 יצא מהרכב, פגש בסוכן שיצא מהמונית, ומסר לו את המטען כשהוא עטוף בשקית ניילון. נאשם 1 נשא והוביל את המטען, שהינו נשק, וסחר בנשק בלא רשות על פי דין לעשות כן.

ב. אישום שני (מיוחס לנאשם 1)

בתאריך 31/1/15 נפגשו הסוכן ונאשם 1, וסיכמו כי נאשם 1 ימכור לסוכן מטען חבלה שבכוחו להמית אדם בעת התפוצצותו, והינו נשק כהגדרתו בחוק (להלן: המטען), תמורת סך של 1,500 ₪ (להלן: עסקת המטען 2). למחרת, ביום 1/2/15, שוחחו השניים בטלפון מספר פעמים, וסיכמו להיפגש באותו היום בכפר לצורך ביצוע העסקה דלעיל.

בהמשך, בשעה 21:00 בערך, הגיע הסוכן במונית סמוך לביתו של נאשם 1 בכפר, ופגשו. נאשם 1 מסר לסוכן את המטען (נשק שבכוחו להמית אדם), כשהוא עטוף בשקית ניילון, אותו נשא והוביל נאשם 1 בלא רשות על פי דין להחזקתו ולנשיאתו.

ג. אישום שלישי (מיוחס לנאשמים 1, 2 ו-3)

בתאריך 17/2/15 שוחחו הסוכן ונאשם 1 בטלפון, וסיכמו כי נאשם 1 ימכור לסוכן לבנת חבלה עם נפץ, שבכוחה להמית אדם, והינה נשק כהגדרתו בחוק (להלן: לבנת החבלה), תמורת סך של 5,000 ₪ (להלן: עסקת הלבנה). בהמשך לאמור לעיל, ולצורך ביצוע עסקת הלבנה, שוחחו נאשמים 1 ו-3 טלפונית אודות מכירתה של לבנת חבלה לסוכן.

בתאריך 18/2/15 שוחחו הסוכן ונאשם 1 בטלפון מספר פעמים, וסיכמו להיפגש באותו היום ברחוב משה שרת בקרית מוצקין (להלן: המקום), לצורך ביצועה של עסקת הלבנה. בהמשך, בשעה 19:30 בערך, הגיע למקום נאשם 1 עם נאשם 2 שהתלווה אליו, ופגשו את הסוכן שהגיע במונית. לאחר מכן, הגיעו למקום גם נאשם 3 ואחר, שזהותו אינה ידועה למאשימה, כשהאחר החזיק תיק גב ובו לבנת החבלה (להלן: התיק), על מנת לאפשר את ביצוע העסקה. הסוכן מסר לנאשם 1 סך של 5,000 ₪, נאשם 1 ניגש לעבר נאשם 3 והאחר, בעוד הסוכן עומד עם נאשם 2 ומשוחח עמו, ונאשם 3 הניח את התיק ובו לבנת החבלה סמוך לנאשם 1. האחרון לקח את התיק ומסרו לסוכן, מבלי שהיה בו נפץ, זאת בנוכחותו של נאשם 2, אשר נכח במקום, וידע כי

מתבצעת עסקת נשק בנוכחותו. לאחר מכן, נאשמים 1 ו-2 עזבו יחדיו את המקום.

בהמשך לאמור לעיל, שוחחו נאשם 1 והסוכן בטלפון מספר פעמים בין הימים 22/2/15 - 24/2/15, וסוכם ביניהם כי נאשם 1 יביא לסוכן את הנפץ, שהיה חלק מן המכירה המתוארת לעיל. בתאריך 24/2/15, בשעה 18:00 לערך, נפגשו הסוכן ונאשם 1 סמוך לביתו של נאשם 1 בכפר, והאחרון מסר לסוכן את הנפץ שהיה חלק מהעסקה.

ד. אישום רביעי (מיוחס לנאשם 3)

בתאריך 19/4/15, במהלך חיפוש בבית נאשם 3, נתפסה באחד מחדרי השינה שקית ובה 0.9 גרם נטו סם מסוכן מסוג חשיש.

3. נאשם 2 הורשע בעבירה של אי מניעת פשע - לפי סעיף 262 לחוק העונשין, על פי הודייתו בעובדות כתב אישום אשר תוקן במסגרת הסדר טיעון. בהיותו חייל בשירות סדיר, נדון ביום 7/4/16 למאסר על תנאי, לשירות לתועלת הציבור, והועמד במבחן למשך 18 חודשים.

4. הסדר הטיעון בעניינם של נאשמים 1 ו-3

הנאשמים 1 ו-3 הודו אף הם בעובדות כתב האישום המתוקן, לאחר שחזרו בהם מכפירתם, אך הצדדים לא הגיעו להסדר לענין העונש. ההגנה בעניינו של נאשם 1 טענה לעונש לאחר קבלת תסקיר של שירות המבחן, לבקשתה, ואילו סנגורו של נאשם 3 לא עתר לקבלת תסקיר, אך הסכים לדחיית הטיעון לעונש, עד לאחר קבלת תסקיר בעניינו של נאשם 1.

ראיות לעונש

5. א. נאשם 1 נעדר הרשעות קודמות.

ב. לחובתו של נאשם 3 שש הרשעות קודמות, בגין עבירות רכוש ואלימות רבות, לרבות שוד מזוין, סחיטה באיומים וסחיטה בכח, איומים, תקיפות, לרבות תקיפה הגורמת חבלה של ממש, זאת בנוסף להתפרצות וגניבות, הזיק לרכוש, ועוד, אשר בוצעו על ידו בין השנים '05 - '11, בגין ריצה בין השאר ארבע תקופות מאסר בפועל, חלקן ממושכות. הרשעתו האחרונה היא משנת '11 בבית משפט השלום בקריות (ת"פ 11-06-25809), בעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, הזיק לרכוש במזיד, שבל"ר ונטישה במקום אחר, נהיגת רכב מנועי ללא רישיון והפרת הוראה חוקית, בגין נידון ל-10 חודשי מאסר. כן הופעל נגדו מאסר על תנאי בן 12 חודשים שהיה תלוי ועומד נגדו, ובסה"כ ריצה 18 חודשי מאסר בפועל.

6. תסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 1

עמוד 3

שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של נאשם 1 (להלן בפרק זה: הנאשם).

קצינת המבחן סקרה את נסיבותיו האישיות של הנאשם, רווק בן 28, אשר צמח במשפחה תומכת, נורמטיבית, מתפקדת ומבוססת כלכלית, אשר הופתעה ממעורבותו בתיק זה וחווה תחושות בושה וכעס. לנאשם תעודת בגרות מלאה, ולאחר לימודיו עבד בעבודות מזדמנות, בתחנת דלק, בתחום מדידה והנדסה אזרחית, וכן כמדריך חינוכי במעון נעול לנערים בסיכון בירכא. בשנת '08 החל ללמוד לתואר הנדסאי מכונות בטכניון, אך הפסיק לימודיו כעבור שנה. מאז ועד למעצרו עבד כמלצר במסעדה בכפרו, ולדבריו תכנן ללמוד חינוך במכללת סח'נין. הוא אף הציג אישורים על כך.

הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, ביטא חרטה על התנהלותו, התקשה להסביר את מניעיו, וציין כי לא הייתה לו כל כוונה להשתמש באמצעי הלחימה שהועברו על ידו. לדבריו, הבין רק בדיעבד את חומרת מעשיו ומשמעותם, למד לקח והתרחק מכל חבריו מתקופה זו.

קצינת המבחן לא שללה סיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד. להתרשמותה, הנאשם חווה תחושות אשם ובושה בגין הפגיעה בשמה הטוב של משפחתו והחמרה במצבו הבריאותי של אביו, לצד תחושות תסכול ואכזבה עצמית, אך קיים קושי להסביר את הפער שבין המאפיינים העבריינים של מעשיו וחומרתם אל מול תפקודו הנורמטיבי, יכולותיו הקוגניטיביות ושיאיותיו לעתיד.

לפיכך, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם, והמליץ על הטלת ענישה קונקרטית ומוחשית, לצד ענישה מותנית משמעותית. בנוסף, המליץ להביא בפני שב"ס את הצהרות הנאשם בדבר רצונו להשתלב בהליך טיפולי במסגרת מאסר, ולפעול למען שיקום חייו.

7. ראיות לעונש מטעם נאשם 1

סנגורו של הנאשם 1 הגיש אסופת מסמכים, הכוללת מכתבים של חלק מעדי האופי שהעידו מטעמו של הנאשם, ואשר דבריהם יפורטו להלן. עוד הוגשו תעודת הוקרה על התנדבותו של הנאשם במעון של חסות הנוער; תעודת הערכה מיום 30/6/14 על התנדבותו בשנים '13 ו-'14 בחברת "חיאן שירותי רפואה דחופה"; אישור משנת '07 על לימודיו בסמסטר הראשון במגמת מכונות בבית הספר הנדסאים בטכניון, ואישור מיום 1/2/15 בדבר הרשמו של הנאשם למגמת הנדסת מכונות בטכניון; תעודה רפואית מיום 9/8/11 בדבר תאונה שאירעה לנאשם בעבודה, אשר בגינה הפסיק לטענתו את עבודתו במעון "נוף הרים"; כן הוגש מכתב של מנהל מחלקה פנימית בבית החולים רמב"ם, מיום 8/5/16, אודות מצבו הבריאותי החמור של אבי הנאשם, בן ה-67, הסובל ממחלת לב ומחלה מוחית, ההתדרדרות במצבו מאז חודש אפריל '15, והיותו סיעודי באופן מוחלט. בנוסף הוגש מכתבה של ארוסת הנאשם, מיום 13/5/16. (המסמך לא נסרק, משביקש הסנגור לחסות את תוכנו, בהסכמתה של ב"כ המאשימה).

א. מר רכאד חאיק (להלן: רכאד), בן-ה-23, העיד כי הכיר את הנאשם 1 (להלן בפרק זה: הנאשם) כאשר הוא עצמו היה בן 16, חניך במעון "נוף הרים", בעקבות עבירות נשק שביצע, והנאשם שימש מדריך שלו. לדבריו, היחסים בינו לבין הנאשם היו קרובים, **"יותר מיחסי מדריך-נער, והתחברנו, ונפתחנו אחד לשני, הכרנו אחד את השני"**. אחרי שחרורו מהמעון, המשיכו השניים לשמור על קשר והם בקשר טוב עד היום. רכאד סיפר כי במהלך שהותו במעון, עזר לו הנאשם רבות, ואף חזר והדגיש בפניו כי נשק זה דבר מסוכן, שיכול לפגוע בחפים מפשע, ו**"שזו לא דרך טובה, שהוא נגד זה"**. העד התקשה לראות את הנאשם בסיטואציה בה הוא נמצא, אמר שלנאשם חלק גדול בשיקומו, וכי הוא בטוח שזו לא הדרך בה בחר.

ב. האב איהאב מחול, כומר העדה האורתודוקסית בכפר ומנהל חטיבת הביניים בכפר, סיפר כי הנאשם היה מוכר בכנסייה, אותה שירת, והיה **"עוזר, תומך, שומע..."**, אף פעם לא היה מעורב באירועים אלימים ותמיד היה **"ילד שקט"**. לדבריו, מעשיו של הנאשם הבהילו אותו ולא חשב שיבצעם. כן סיפר כי משפחתו של הנאשם מוכרת בכפר, יש להם בית **"חם ומסודר"**, ולא חסר להם דבר.

ג. מר עונוי תומא (להלן: תומא), ראש מועצת כפר יאסיף משנת 98', בעליו של הוסטל פרטי לילדים עם פיגור שכלי (להלן: ההוסטל), המנהל כיום על ידי בני משפחתו, אישר את הדברים שכתב במכתבו מיום 25/5/15, לפיהם הנאשם ומשפחתו מוכרים לו היטב; לדבריו, הנאשם משתייך לאחת המשפחות המכובדות בכפר, ומוכר לו כאדם נורמטיבי, כשרוני, נעים הליכות, אדיב, מנומס, רחב לב, אהוב ומקובל על כל מכריו. הנאשם היה פעיל במרבית תחומי הפעילויות החברתיות בכפר, התנדב ותרם רבות בתחומי הכנסיה האורתודוקסית והצופים, וכן בפעילויות של מד"צים ובמרכז הרפואי חאן, ואף קיבל תעודות הוקרה על תרומתו הגדולה. בשנים 10'-11' עסק כשנתיים כמדריך בעמותת עי"ב, דרך הרוחה. הוא החל בעבר לימודים אקדמאים בטכניון ועתיד להמשיכם.

הוא העיד כי בנוסף לקשר משפחתי הקיים ביניהם, הכיר את הנאשם מהתנדבותו בהוסטל, נהג לנהל איתו שיחות אישיות והנאשם היה מספר לו על התנדבותו בתחומים השונים בכפר כמפורט לעיל, לרבות על עבודתו בבית הנוער ועזרתו לתלמידי בית הספר ללא תשלום. אשר לעבירות שביצע הנאשם, אמר כי מדובר בעבירה שכולם מגנים **"ולא היה צריך להסתבך בנושא הזה. זה הפחיד אותנו"**. מעשיו של הנאשם השפיעו מאוד על משפחתו, והוא עצמו התאכזב ממנו, אך מאמין כי הנאשם מתחרט על מעשיו. לדבריו, הוא מוכן לעזור לנאשם בשיקומו, לשלבו בתכנית שיקום במועצה, ואף לקלוט אותו בהוסטל שבבעלותו. (עמ' 40, ש' 17- עמ' 41, ש' 21).

ד. מר לואי פראס (להלן: פראס), בן דודו של הנאשם, כבן 40, בעל משפחה, בעל תואר שני בחינוך מיוחד ומנהל מתנ"ס עכו, אישר את האמור במכתב המלצה שכתב עבור הנאשם, והוגש לבית המשפט (להלן: מכתב ההמלצה). לדבריו, בשנת 11', עת ניהל את צוות המדריכים והעובדים הסוציאליים בפנימיית נוף הרים - מעון נעול של הרוחה לטיפול בנער עוברי חוק - עבד שם הנאשם מעל שנה כמדריך חינוכי, ליווה נערים, עזר להם לפתור בעיותיהם, הקנה להם נורמות וערכים חיוביים ומקובלים בחברה, והיווה עבורם דמות אח גדול ומודל

לחיים נורמטיביים. פראס שלל כל גילויי אלימות, עבריינות או אלימות מילולית מצד הנאשם, וציין כי כאשר עזב האחרון את המעון, כתב עבורו את מכתב ההמלצה.

לדבריו, העבירה שביצע הנאשם אינה מקובלת עליו ועל המשפחה המתביישת בהם. **"זה בושה לכולנו... אני לא מבין איך הוא עשה את זה"**. (עמ' 41, ש' 26 - עמ' 43, ש' 2).

ה. **מר פהים חדאד** (להלן: חדאד), ראש צוות בתנועת הצופים הערבים והדרוזים בכפר, אישר את האמור במכתבו מיום 19/5/15, לפיו הנאשם היה פעיל בשבט הצופים מאז שנת 10', גילה אחריות ומחויבות, יצר קשרים חברתיים חיוביים עם החניכים, תרם לקשרי השבט עם גורמים חיצוניים והיה אהוב על חניכיו. מהיכרותו עם הנאשם, התרשם מבחור מוסרי, אחראי, שקדן ועקבי, אשר קיבל על עצמו אחריות רבה, ועשה את המוטל עליו על הצד הטוב ביותר, ומעולם לא נתקל בגילויי אלימות מכל סוג מצדו.

אשר לעבירות בהן הורשע הנאשם, אמר כי הוא מגנה את מעשיו, **"הוא צריך לקבל את העונש"**, הוא התקשה לעכל כי ביצעם, **"...אני בשוק, אין לי הסבר למה הוא שם"**, וכך גם משפחתו המכובדת של הנאשם, עליה עוברים **"דברים קשים מאוד"** בעקבות מעורבותו האירוע. (עמ' 43, ש' 17 - עמ' 44, ש' 16).

ו. **מר מאלק שחאדה** מנהל המוקד הרפואי חיאן, אשר סניפו הראשי מצוי בכפר (להלן: שחאדה), חזר על האמור במכתבו שהוגש מיום 30/6/14, לפיו הנאשם תרם רבות בהתנדבותו במהלך השנים 13'-14', במסגרת אמבולנסים ובמתן שירות רפואי, עזרה ראשונה והצלת חיים. לדבריו, בתקופה זו התרשם מהנאשם לטובה כבחור לתפארת, אשר **"נתן הרבה מהלב"**, והוא אישית ראה אותו **"נלחם לעזור לאנשים"** ושוחח לגביו עם הצוות.

לדבריו, זעזעה אותו הידיעה כי הנאשם הורשע בעבירות של מכירת מטעני חבלה לסוכן סמוי. **"...אין לי הסבר, אני לא יודע מה גרם לסיפור הזה. מההיכרות שלי עם הבחור, הוא בכלל רחוק מהתחום"**. כן ציין כי המערכת שבניהולו תהיה פתוחה לקלוט את הנאשם לתכנית שיקומית מצוינת ולעזור לו לחזור לדרך הישר. (עמ' 44, ש' 28 - עמ' 45, ש' 23).

ז. **מר ג'וריס אמג'ד**, כבן 37, מנהל המסעדה בכפר בה עבד הנאשם כשנתיים עד למעצרו, עורך דין במקצועו, העיד כי התרשם מהנאשם, שהוא גם חברו, כאדם חביב, מקסים, בעל יחסי אנוש מצוינים, וכמי שהיה אהוב על לקוחות המסעדה, והכיר גם את משפחתו ה**"מקסימה"**. הוא התקשה לעכל כי הנאשם ביצע עבירה כה חמורה, **"עבדנו יחד, לא מתאים לו, לא יעלה על הדעת דבר כזה, זה אבסורד, זה לא מתקבל, אני לא מצליח לעכל את זה"**, והניח כי התחבר לאנשים **"הלא נכונים. אולי בקטע של השווצה..."**. הוא העיד כי הנאשם השתכר במסעדה שכר גבוה מאוד, ולא היתה לו סיבה לפנות **"לעולם הזה"**. (עמ' 45, ש' 32 - עמ' 47, ש' 10).

ח. אמו של הנאשם, גב' פריאל ח'ורי, סיפרה כי בנוסף לנאשם יש לה שלוש בנות, וכי בעלה החולה שוהה מזה שלושה חודשים בבית חולים. לדבריה, עובר למעצרו היתה התנהגותו של בנה טובה מאוד, היא לא ראתה מעולם **"משהו חריג"**, ואינה יודעת מה קרה לו, **"הוא השתגע"**. מאז נעצר, ביקרה את הנאשם פעם אחת, **"הוא היה בוכה ומתבייש ממני"**, וביקש שלא תבוא לבקרו שוב, מהבושה. עם זאת, הם משוחחים בטלפון כמעט בכל יום, והוא אינו מבין כיצד ביצע את המעשים הללו. באומרה כי הנאשם ראוי לקבל עונש על מעשיו, ביקשה כי לא יוטל עליו עונש כבד, **"כי אני ואבא שלו, אנחנו צריכים אותו בבית"**, וכי תינתן לו ההזדמנות לתקן את המצב. (עמ' 17, ש' 14- עמ' 48, ש' 18).

ט. אחותו הבכורה של הנאשם, גב' תאגי ח'ורי, עורכת דין במקצועה, עובדת מזה כארבע שנים כתובעת במשרד הכלכלה, סיפרה על משפחתה, על אחותה, אשר סיימה תואר, ועובדת כמנהלת משאבי אנוש, ועל בת הזקונים, הלומדת חינוך. לדבריה, אביה חולה מאוד, מאז מעצרו של הנאשם חלה התדרדרות קשה במצבו, הוא סובל מבצקת ריאות קשה מאוד, נתון בסכנת חיים, והם אינם בטוחים כי ישרוד את תקופת מאסרו של הנאשם.

לדבריה, היתה בהלם כאשר קיבלה את הבשורה אודות העבירות שביצע אחיה, מפני שמשפחתם נורמטיבית, והם קיבלו חינוך מצוין. **"...אח שלי לא עברין, שוחחתי איתו ארוכות, אבל הבית שלנו התמוטט כשאבא שלנו חלה. לדעתי מתוך רצון להיראות גיבור, שיסמור עלינו, אנחנו נשים, אמא ושלוש בנות, הוא עשה את העבירה הזאת. אנחנו מגנים את זה בכל תוקף... אנחנו משפחה שומרת חוק ומאוד מכובדת"**. כן סיפרה כי המשפחה נבוכה מאוד ממה שקרה, וכי מאז המקרה החזירה את מרכז חייה לצפון, על מנת לעזור למשפחה ובשיקום אחיה הנאשם. היא משוחחת עמו מדי יום, הוא מביע בושה, צער וחרטה על מעשיו, מבין את הסבל הגדול שגרם לאביו, הפנים את חומרת מעשיו, ולא יחזור עליהם.

אשר לעונש שיוטל על הנאשם, ביקשה כי לא יהא זה עונש אשר ימוטט את המשפחה. **"שלא יהיה עונש שיהרוג אותנו. אנחנו הולכים לאבד את אבא שלי... זה קשה לנו מאוד. אח שלי לא עברין, אנחנו נשקם אותו ולא נרשה לו לחזור על זה. אני מתחייבת לפקח עליו, להיות לידו, ואם צריך לחנך אותו מחדש, אני אעשה את זה"**. (עמ' 48, ש' 28- עמ' 50 ש' 12).

טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני המאשימה

9.

א. באת כוח המאשימה עתרה להשית על נאשם 1 מאסר בפועל ברף העליון של מתחם העונש ההולם, הנע לשיטתה בין שנתיים וחצי לארבע וחצי שנות מאסר בפועל ביחס לכל אחת מהעבירות בהן הורשע, במצטבר. אשר לנאשם 3, עתרה להטלת עונש בתוך מתחם הענישה, הנע לטענתה בין 15 ל-30 חודשי מאסר בפועל, ומאסר על תנאי בעבירות הסמים. כן עתרה להטלת מאסר על תנאי וקנס כבד על שני הנאשמים.

ב. בהפנותה לעובדות כתב האישום המתוקן, ציינה כי במסגרת הפעילות של הסוכן המשטרתי, הופללו 23

נאשמים והוגשו 16 כתבי אישום בגין עסקאות נשק וסמים, כאשר מרבית העסקאות הן עסקאות סמים.

ג. ב"כ המאשימה ביקשה לקבוע כי מעשיו של נאשם 1 מהווים מספר אירועים נפרדים. נטען כי מדובר במעשי עבירה שונים, אשר בוצעו בתאריכים שונים ובהם היו מעורבים כלי נשק שונים, כאשר בכל אחד מהאישומים גמלה בלבו של נאשם 1 - בנפרד ובאופן עצמאי - החלטה לבצע את העבירות נשוא תיק זה. עוד נטען כי שלושת המבחנים להגדרת המונח "אירוע" בתיקון 113 - המבחן הצורני-עובדתי; המבחן המהותי-מוסרי; מבחן הקשר ההדוק - מובילים לתוצאה דומה, לפיה כל אחד משלושת האישומים בהם הורשע נאשם 1 משקף אירוע נפרד.

ד. ב"כ המאשימה טענה כי הערך החברתי שנפגע ממעשיהם של הנאשמים הוא הבטחת שלום הציבור והגנה על חיי אדם. לטענתה, ככלל, אלמלא היה קיים סחר בלתי חוקי בנשק, לא היו מתבצעות עבירות אלימות באמצעותו, ונשק בלתי חוקי אף יכול לשמש לפעילות חבלנית עוינת. ועוד, עבירות סחר בנשק נעשות במחשכים, וקשה לגלות את העוסקים בהן. לפיכך, יש להשית על הנאשמים עונש אשר ירתיע אותם.

ה. כן הפנתה לתסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 1, לדבריה של קצינת המבחן כי לא תוכל לשלול סיכון להישנות ביצוע התנהגות דומה בעתיד, ולהמלצתה להטיל ענישה קונקרטית ומוחשית. עוד התייחסה לאמרותיו של הנאשם לקצינת המבחן לגבי חלקו בעסקאות הנשק, וחובותיו למשפחה בכפר, בטענה כי אלה אינן עולות בקנה אחד עם הודייתו, והוא אינו לוקח אחריות על חייו, מעשיו ודרכי התנהגותו, דהיינו כי פעל כסוחר בנשק מבחירה ולא מסיבה אחרת.

ו. לטענתה, יש לקבוע מתחמי ענישה מחמירים בתיק זה, לגבי שני הנאשמים. מכתב האישום המתוקן ניתן ללמוד בבירור על התכנון הרב שקדם לביצוע העבירות השונות, כאשר נאשם 1 תכנן את הוצאת העסקאות אל הפועל בשיחות מקדימות, ואף באירועים עצמם. בנוסף לכך, הוא היה מעורב בביצוע שלוש העסקאות בנשק מראשיתן ועד סופן, והיה הדומיננטי בביצוען, משביצע לבדו את העסקאות באישומים 1 ו-2, דיבר ותיאם עם הסוכן את המכירה, נפגש עמו, מסר לו את הנשקים וקיבל תשלום עבורם. בעסקה השלישית אמנם לא הביא את הנשק, אך מסרו לסוכן וקיבל תשלום עבורו. נאשם 3 היה בקשר עם נאשם 1, והגיע בעקבות קשריו עמו למקום ביצוע העסקה נשוא האישום השלישי יחד עם אחר. הוא היה בקשר טלפוני עם נאשם 1 לצורך תיאום המכירה, הגיע עם האחר שנשא את התיק עם לבנת החבלה, והניח את התיק קרוב לנאשם 1 על מנת שיעבירו לסוכן. לפיכך, מעורבותו באירוע הינה ברף הגבוה של סיוע.

ז. מעשיהם של הנאשמים עלולים היו להביא לגרימת נזקים חמורים, לרבות שימוש בנשקים לצורך אלימות וביצוע אירועים ביטחוניים, כאשר הסיבה שהביאה את הנאשמים לבצע את העבירות הינה אך ורק בצע כסף. הנאשמים הינם בגירים, יכלו להימנע בנקל מביצוע העבירות, ואין כל מצוקה נפשית או קרבה לסייג לאחריות פלילית אצל מי מהם.

לטענתה, הקריטריונים הקבועים בסעיף 40ט לחוק העונשין, מלמדים כי על העונש המוטל על כל אחד מהנאשמים להיות ברף הגבוה של מתחמי הענישה, וכי על העונשים בגין כל אישום להיות מוטלים במצטבר בעניינו של נאשם 1, זאת משלא חלף זמן רב בין האירועים; לנאשם 3 עבר פלילי ונראה כי מדובר במי שהפך את העולם העברייני לדרך חיים; טיבן של העבירות מלמד כי מדובר בנאשמים להם אין מורא מפני החוק ומהווים סכנה מתמדת לציבור.

נוכח האמור לעיל, עתרה המאשימה להחמיר בעונשם של הנאשמים.

10. טיעוני ההגנה בעניינו של נאשם 1

סנגורו של הנאשם 1 (להלן בפרק זה: הנאשם), עתר להטיל על מרשו ענישה מתונה, על מנת ליתן לו הזדמנות לחזור אל דרך הישר.

א. מבלי להקל ראש בחומרת המעשה של מכירת מטעני חבלה, ביקש הסנגור להדגיש כי מטען החבלה אשר מכר הנאשם באישום הראשון הינו מטען המסוגל "להזיק לאדם", ואילו מטעני החבלה אשר נמכרו בפרטי האישום השני והשלישי הינם כאלה המסוגלים "להמית אדם". לשיטתו, בהיות הצדדים כבולים לעובדות כתב האישום המתוקן שנקבעו במסגרת הסדר הטיעון, ואליהן בלבד, ובהעדר טענה ברורה של המאשימה בכתב האישום בדבר היות המטען מסוגל לפגוע באנשים רבים. בבואו של בית המשפט לקבוע את מתחם הענישה, אין זה ראוי ליחס עובדה זו, אשר נרמזה בפסיקה אליה הפנתה המאשימה, כנסיבה מחמירה לחובתו של הנאשם.

ב. הסנגור עתר לקבוע כי אין מדובר בשלושה אירועים נפרדים, כטענת המאשימה, כי אם באירוע אחד שבו שלושה מעשים; זאת בשים לב לקשר ההדוק בין העבירות, לעובדה כי בוצעו על פני חודש אחד בלבד, כי הנאשם והסוכן הינם חברי ילדות, והעבירות בוצעו ביניהם בלבד, וכן נוכח הדמיון הצורני במעשים. מכל מקום, מנימוקים אלה, אפילו יקבע בית המשפט כי מדובר בשלושה אירועים נפרדים, אין לשיטתו מקום להשית על הנאשם עונש מצטבר בגינם.

ג. אשר לשיקול של הרתעת היחיד, ביקש הסנגור להדגיש כי עיון בתסקירו של הנאשם מלמד על שינוי דרמטי בנוף החיים שלו ושל משפחתו, וכן במודעות מלאה, בחרטה ובהפנמה של חומרת המעשים.

ד. אשר לעקרון של הרתעת הרבים - בעמדו בהרחבה על הבעייתיות הגדולה של עשיית שימוש בשיקול זה, בין השאר בשל היותו טומן בחובו ענישת יתר "על גבו" של הנאשם, ובהפנותו למאמרים שנכתבו בסוגיה זו - טען הסנגור כי הסיכוי הממשי לפיו ענישתו של הנאשם תביא להרתעת הרבים, היא עניין הטעון הוכחה, והמאשימה לא עמדה ברמת ההוכחה המינימאלית הדרושה בחוק בענין זה. כן טען כי אין בקביעתו של שירות המבחן, לפיה אינו יכול לשלול את מסוכנותו של הנאשם, כדי ללמד דבר על סיכויי ההרתעה. לפיכך עתר שלא ליתן לעקרון זה משקל בקביעת מתחם הענישה במקרה הנדון.

ה. לטענת הסנגור, ניהולו של ההליך לא היה מכביד, ולא היווה בזבוז זמן שיפוטי, ההליך לא נוהל עד תום, ובסופו של יום, לאחר חקירתו של הסוכן, תוקן כתב האישום באופן משמעותי, ולענין זה יש ליתן ביטוי לקולא בגזירת עונשו של הנאשם 1.

ו. כן ביקש ליתן משקל משמעותי לקולא לעברו הנקי של הנאשם, אשר מעולם לא היה מעורב בהתנהגות עוברת חוק, ולסיכוי השיקום כפי שבאו לידי ביטוי בתסקיר בעניינו ומדברי עדי האופי. לטענתו, התסקיר בעניינו הוא חיובי, למעט החשש שקיים אצל כל אדם לביצוע עבירה נוספת בעתיד. לכן, מן הראוי לשיטתו להטיל עליו עונש מתון, וליתן לו הזדמנות ותקווה להשתקם, אשר לה משמעות רבה עבורו.

הסנגור הפנה גם לדבריהם המפורטים של עדי האופי דלעיל, המצביעים על היותו של הנאשם אדם חיובי ביותר, המשתייך למשפחה טובה וחיובית מאוד, עובדה המחזקת אף היא את סיכויי השיקום שלו. עוד הפנה למסמך הרפואי שהובא על ידי פרופ' עזאם, המלמד על מצבו הבריאותי הקשה של אבי הנאשם, המשפיע על מצבה הכללי של המשפחה.

לאור האמור לעיל, עתר הסנגור שלא להחמיר בעונשו של הנאשם 1.

11.

טיעוני הנאשם 3

סנגורו של נאשם 3 (להלן בפרק זה גם: הנאשם), הודיע כי הוא מצטרף לדבריו של סנגורו של נאשם 1, ועתר להשית על מרשו עונש הנמוך ביותר ממחצית מהעונש שיוטל על נאשם 1.

א. לטענת הסנגור, מחד גיסא, עניינו של נאשם 3 שונה בתכלית מעניינו של נאשם 1, מבחינת סוג וכמות העבירות המיוחסות לו; מאידך גיסא, בשונה מנאשם 1, לנאשם 3 עבר פלילי בגינו ריצה שני עונשי מאסר לתקופות שאינן ארוכות, בגין עבירות שונות מכל קשר העבירות האפשריות, אולם אין לחובתו עבירות נשק מכל סוג שהוא.

ב. הסנגור, אשר התנגד נחרצות למתחם הענישה לו עותרת ב"כ המאשימה בעניינו של מרשו, עתר לקבוע מתחם ענישה הנע בין שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ל-18 חודשי מאסר בפועל.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה, ומבלי להמעיט מחומרתה, הדגיש הסנגור כי המאשימה אינה מייחסת לנאשם במפורש תכנון מוקדם של העבירה, ולא הוכח תוכן השיחה הטלפונית שקיים עם נאשם 1 אודות מכירת לבנת חבלה לסוכן, המיוחסת לו בפרט האישום השלישי.

הסנגור התנגד לטענתה של ב"כ המאשימה, כי מעשיו של הנאשם הינם ברף הגבוה של הסיוע, בהדגישו כי הנאשם הורשע בעבירת סיוע לשוד, בשל הגעתו למקום ביחד עם אחר ונוכחותו בעת העברת לבנת חבלה על

ידי האחר לסוכן, אשר אפשרו את ביצועה של העבירה. נאשם 3 אינו קשור למשא ומתן שנוהל עם הסוכן, לסגירת המחיר, לסוג המטען ובוודאי שאינו קשור לשלב המאוחר יותר של העסקה באישום השלישי, שנערכה מספר ימים לאחר מכן, במהלכה ניתן לסוכן המשטרתי נפץ, אשר הפך את מטען החבלה "מסתם חומר פלסטי שאי אפשר לעשות בו שום שימוש למטען שניתן לעשות בו שימוש".

ג. הנאשם שוהה במעצר ממשי מיום 19/4/15 ועד היום, ויש לזכור כי תנאי מעצר קשים בהרבה מתנאי מאסר. לטענתו, הסיבה בגינה נמשך ההליך זמן כה רב והנאשם לא יכול היה לסיימו, נעוצה בכך שהוא נכלל בכתב אישום אשר חלקים רבים מתוכו כלל אינם מיוחסים לו. במצב דברים אחר, היה הנאשם מודה בהזדמנות הראשונה, וחלק ניכר מזמן המעצר היה נחסך ומרוצה כמאסר.

ד. לשיטתו, בסופו של יום, משהורשע הנאשם בסיוע לנאשם 1, אך לא מיוחסת לו עבירה של החזקת נשק - משלא לקח חלק בשלב המשא ומתן, לא קיבל את הכסף לידי, ולא היה מעורב בעסקה של מכירת הנפץ, יש מקום להטיל עליו עונש הנמוך ממחצית עונשו של נאשם 1.

ה. ועוד, נאשם 3 לא קיבל תמורה כלשהי בגין העסקה, והדבר כלל לא יוחס לו בכתב האישום. לכן, אין מקום לטענת המאשימה, כי יש להטיל עליו קנס כבד שיגלם את סכומי הכסף ששולמו על ידי הסוכן.

12. דברי הנאשמים

א. **נאשם 1:** "אני נמצא כאן כי עברתי עבירות. אני אשם בהן. אני טעיתי. מגיע לי עונש. מכרתי את הדברים למי שהציג עצמו כחבר שלי. אני יודע שטעיתי ומגיע לי עונש על מעשי. אני אף פעם לא אדע מדוע ואיך אני, שתמיד הייתי מחנך נוער נגד עבריינות ואללימות, עשיתי את המעשה הזה. אני מניח שזה נבע מהתקופה הקשה בה הייתה משפחתי כשאבא חלה. הרגשתי שכל המשקל של המשפחה שלי נופל עלי בתור גבר יחידי בין ארבע נשים. אני טעיתי ונגררתי לחשוב שאם אני אסתובב עם הסוכן הסמוי שנחשב עבריין גדול בכפר, כך יכבדו אותי. אני מבין עכשיו שהטעות הזו עלתה לי ולמשפחתי ביוקר רב. אני מתבייש במעשים שלי ואני מתחרט על מעשי בצורה עמוקה ואמיתית. אני מבקש סליחה מהציבור, מבית המשפט, ואני מבטיח שאני לא אחזור על כל עבירה. המעצר שלי והמשפט נתנו לי אבן בראש והחזירו אותי למסלול הרגיל שלי, של אושר ועבודה בלי עבריינות. אני יודע שמגיע לי עונש, אבל אני מבקש שהעונש יחזיר אותי לחיים, כי אני יכול לחזור לחברה כי בן אדם רגיל וישר. כמו שהסברתי לקצינת המבחן, שאני התחלתי טיפולים. אני מבקש מבית המשפט שימליץ לשב"ס על השיקום שלי, ואני עוד הפעם מבקש סליחה מהציבור ומבית המשפט".

ב. **נאשם 3:** "אני רוצה להגיד שאני באמת מצטער. אני יודע מה עשיתי ואני לא אחזור על הטעויות האלה, וגם לא על אחרות. יש לי דרך מסוימת בחיים, בתקופה האחרונה, במקרה הזה נפלתי בין הכיסאות. אני רוצה לעבור טיפול בכלא, אם לא גם להמשיך אותו אחרי זה".

דין

13. רבות נכתב על הקושי בגזירת הדין, במיוחד כאשר עסקינן בנאשמים צעירים, אשר ביצעו עבירות חמורות הפוגעות בביטחון הציבור. במסגרת הענישה, ניתן ביטוי לשיקולי גמול, מניעה והרתעה (אף שקרנה ירדה לאחרונה), לנסיבות ביצוע העבירות, חומרתן, תדירותן, השפעתן על כלל החברה, השלכותיהן, כגון היקף הפחד שמעשים אלה נוטעים בלבו של אדם מן הישוב, מידת הפגיעה בביטחון הציבור, ועוד; כן מושפעת הענישה מהנסיבות האישיות של מבצעי העבירות, גילם, עברם הפלילי, עמדתם לגבי העבירות שבצעו, שיקולי שיקום ועוד; כל זאת, תוך איזון בין האינטרסים השונים. (ראו תיקון 113 לחוק העונשין; ראו גם ע"פ 344/81 מ"י נ' סגל, פ"ד לה (4), 313, מפי כב' הנשיא שמגר; ע"פ 4890/01 מ"י נ' פלוני, פ"ד נו(1), 594, מפי כב' הש' ביניש (כתוארה דאז); ע"פ 2163/05 דג'מיל אלייב נ' מ"י (12/12/05), מפי כב' הש' רובינשטיין).

העיקרון המנחה בגזירת עונשו של נאשם הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג העונש המוטל עליו ומידתו, כאשר הפסיקה פירשה את עקרון ההלימה כמבטא את "עקרון הגמול". (ראו לעניין זה דברי כב' הש' רובינשטיין בע"פ 1523/10 פלוני נ' מ"י (18/4/12), וכן ע"פ 156/80 כוכבי בנימין נ' מ"י, פ"ד לה(4) 744, מפי כב' הש' אלון). השיקולים לבחינת מתחם העונש ההולם (להלן גם: המתחם), הם הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה, ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה. לצורך קביעת המתחם, כן ניתן לשקול נסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה - המעשה - ונסיבות נוספות שאינן קשורות בביצוע העבירה לשם גזירת העונש המתאים לנאשם הספציפי - העושה.

14. חומרת העבירה והערכים החברתיים שנפגעו

א. אין צורך להכביר מילים אודות חומרת מעשיהם של הנאשמים. נאשם 1 נשא והוביל נשק שבכוחו להזיק לאדם, בלא רשות על פי דין לנשיאתו או להובלתו, וכן סחר בנשק בלא רשות על פי דין. בנוסף, נשא והוביל פעמיים נשק שבכוחו להמית אדם, בלא רשות על פי דין לנשיאתו או להובלתו, וסחר בנשק בלא רשות על פי דין. נאשם 1 ביצע שלוש עסקאות בנשק, בגין הורשע בשלוש עבירות של סחר בנשק, וכן בשתי עבירות של נשיאת נשק והובלתו, כל זאת בלא רשות על פי דין לעשות כן, ועבירה נוספת של החזקת נשק שלא כדין, כמפורט בכתב האישום המתוקן, ואין מקום לחזור על הדברים. כל זאת, על פני תקופה של כשלושה שבועות, לאחר שקדם לביצוע תכנון מדוקדק. בכל אחת מהעסקאות סוכם הפרטים עם הסוכן מבעוד מועד, והנאשם שוחח עמו פעמים מספר לפני העברתם של מטעני החבלה לידיו. נאשם 1 היה היוזם והמבצע הבלעדי של שתי עסקאות הסחר הראשונות, ומעובדות פרט האישום השלישי עולה כי היה הגורם המקשר באספקת מטען החבלה אותו הביא אדם אחר בלוויית נאשם 3. גם במכירה זו קיבל נאשם 1 לידיו את התמורה המוסכמת, ואף פעל בהמשך להעברת הנפץ לידי הסוכן, כמוסכם ביניהם מלכתחילה. בכל רגע נתון היתה פתוחה בפניו האפשרות לחדול ממעשיו, אך הוא בחר שלא לעשות כן, מונע מתאוות בצע, כמי שרקם לעצמו תכנית אב להתפרנס מעסקאות בנשק, לשם השגת רווח קל ומהיר.

ב. אשר לנאשם 3, הוא סייע כאמור לביצועה של עסקת הסחר בנשק השלישית שביצע נאשם 1, זאת מעבר להחזקתו בסם מסוכן מסוג חשיש לצריכתו העצמית וללא היתר. אין מדובר במי שנקלע לביצועה של עסקת

הסחר באופן ספונטני, כי אם במי שהיה מודע לתכנית שנרקמה בין נאשם 1 לסוכן, מצוי בסוד העניינים, וסייע בנוכחותו לביצועה והשלמתה של העסקה, לאחר שעובר לביצועה, שוחח טלפונית עם נאשם 1 "אודות מכירתה של לבנת החבלה לסוכן", הגיע למקום המפגש עם האחר, אשר נשא עמו תיק גב ובו לבנת החבלה נשוא העסקה, ובהמשך אף הניח את התיק על יד נאשם 1, אשר העביר את הלבנה לידי הסוכן. העובדה כי סייע להעברתה של לבנת החבלה ללא הנפץ, אינה מפחיתה מחומרת מעשיו, שעה שמלכתחילה סיכם נאשם 1 עם הסוכן כי יעביר לרשותו מטען חבלה עם נפץ. בנתונים אלה, סבורני כי מדובר בסיוע ברף הגבוה של העבירה. עם זאת, מבלי להדרש לרווחו של נאשם 3 ולהסכמות הפנימיות בין המעורבים, אני רואה להתחשב בכך שגם בעת ביצוע עסקת הנשק השלישית, שילם הסוכן את התמורה כולה לידי נאשם 1 בלבד.

מכל מקום, הנאשמים גילו אדישות מוחלטת לסיכון הגלום במעשיהם, ההרס והפגיעה החמורים, העלולים להיגרם מהם.

ג. ההשלכות הרוחניות האסון בעבירות בנשק בכלל והסחר בו בפרט, נידונו רבות בפסיקה של בתי המשפט. שוב ושוב קבע בית המשפט העליון כי העוסקים בכך יוצרים סכנות המצריכות התייחסות מיוחדת, באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה.

"סחר בנשק הוא תופעה מסוכנת, במיוחד בימינו אלה. הניסיון מלמד שנשק אשר מקורו מפוקפק, לאחר שהוא יוצא מידי המחזיק בו, מוצא את דרכו לידיים עברייניות או למפגעים למיניהם, והרי אלה גם אלה כבר הוכיחו כי אין הם מהססים להשתמש בו גם במקומות סואנים, וגם כאשר ברור להם כי עלולים להיפגע מהירי אנשים תמימים שנקלעו לזירה בדרך מקרה. לפיכך, התרענו בעבר ונחזור ונתריע גם הפעם, כי כל החוטא בעבירות מסוג זה עלול להידרש לשלם מחיר יקר, ואף באובדן חירותו לתקופה ממושכת...". (ע"פ 5833/07 ח'ורי נ' מ"י (18/11/07); ראו גם ע"פ 761/07 מ"י נ' אדרי (22/2/07), שניהם מפי כב' הש' לוי; ע"פ 3300/06 סנינה נ' מ"י (10/8/06), מפי כב' הש' ארבל; רע"פ 2718/04 דחאל נ' מ"י (29/3/04), מפי כב' הש' ג'ובראן).

בהקשר זה על בית המשפט ליתן דעתו, בין היתר, לסוג הנשק שבו מדובר, לכמותו, לתכלית שלשמה הוחזק וכן לשאלה עד כמה מוחשית היא הסכנה שייעשה בו שימוש (ע"פ 1332/04 מ"י נ' פס, פ"ד נח(5) 541, 544, מפי כב' הנשיאה ביניש).

בעניינו מדובר בשלושה מטעני חבלה, כאשר בכוחו של הראשון בהם להזיק לאדם ובכוחם של שניים מהם להמית אדם. אני רואה לקבל את הנסיון למזער את החומרה והסיכון הגלום בנשק מסוג זה, תוך הדגשה כי מדובר בסיכון לפגיעה ב"אדם" ולא ברבים. מעבר לכך שגם חייו של אדם אחד קדושים הם, הרי שפרשנות החוקים תכליתית היא, והמונח אדם אינו מצומצם לאדם אחד בלבד.

מכל מקום, אלמלא נמכרו מטעני החבלה לסוכן, היתה קיימת סכנה ממשית לכך שהנשקים יפלו בידי גורמים פליליים ו/או עוינים, וישמש לפגיעה בבטחון הציבור, אם על דרך של פעולות חבלניות, או על דרך של מעשים פליליים המסכנים חיי אדם. מדובר בעבירות שקשה לחשפן, בהעדר מתלוננים, ויש להטיל על מבצעהן עונשים חמורים, הן משיקולי גמול, הן משיקולי מניעה והן משיקולי הרתעת הרבים.

הפסיקה החמירה בעונשו של מי שסחר בנשק:

"אין צורך להכביר מילים לגבי חומרת העבירה. סחר בנשק הוא תופעה רווחת לצערנו, ונשק שיוצא מידי המחזיק בו, אין לדעת להיכן יתגלגל ומה יעשה בו, אם לפעילות פלילית ואם לפעילות טרור. על בית המשפט להרים תרומתו במאבק נגד "הקלות הבלתי נסבלת שבה סובב נשק חם או קר על נגזרותיו בידיים עברייניות. פעמים שהנשק נוטל חיי אדם, פעמים הוא פוגע בגוף האדם, ופעמים מתמזל המזל ובסייעתא דשמיא, אין פגיעה גופנית". (כב' השופט רובינשטיין בע"פ 9543/09 בילאל רחאל נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 19.1.2010)). החוטא בעבירות כגון דא, נוטל סיכון כי יידרש לשלם מחיר כבד בשל כך, קל וחומר בעניינו של המשיב, שכבר חטא בעבר בעבירות אלו (ראו ע"פ 4034/05 פופוטקין נ' מדינת ישראל, לא פורסם (2006); ; ע"פ 431/05 ידגוב נ' מדינת ישראל, לא פורסם (2005); ע"פ 11448/03 מדינת ישראל נ' גרבאן, לא פורסם (2004); ע"פ 5318/03 עמר נ' מדינת ישראל, לא פורסם (2004))." (ע"פ 6326/07 **ג'בארין נ' מ"י** (14/1/08), וע"פ 2944/09 **אבו מועמר נ' מ"י** (9/12/09), מפי כב' הש' לוי; ההדגשות שלי- ד.ס.).

וכן:

"נוכח היקפן המתרחב של עבירות המבוצעות בנשק בכלל וסחר בנשק בפרט, וזמינותו המדאיגה של נשק בלתי חוקי במחוזותינו, התעורר הצורך להחמיר בעונשי המאסר המוטלים בעבירות אלה. אכן "התגלגלותם" של כלי נשק מיד ליד ללא פיקוח עלול להוביל להגעתם בדרך לא דרך לגורמים פליליים ועוינים. אין לדעת מה יעלה בגורלם של כלי נשק אלה ולאילו תוצאות הרסניות יובילו - בסכסוך ברחוב, בקטטה בין ניצים ואף בתוך המשפחה פנימה. הסכנה הנשקפת לציבור כתוצאה מעבירות אלה, לצד הממדים שאליהם הגיעו, מחייבים לתת ביטוי הולם וכבד משקל להגנה על הערך החברתי שנפגע כתוצאה מפעילות עבריינית זאת, הגנה על שלום הציבור מפני פגיעות בגוף או בנפש, ולהחמיר את עונשי המאסר המוטלים בגין פעילות עבריינית זאת, בהדרגה. למותר לציין כי אין בכך כדי לחתור תחת האופי האינדיבידואלי שבמלאכת הענישה, הנעשית בכל מקרה לגופו, לפי נסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם". (ע"פ 1323/13 **רך חסן נ' מ"י** (5/6/13), מפי כב' הש' ארבל; ראו גם ע"פ 8416/09 **מ"י נ' חרבוש ואח'** (9/6/10), מפי כב' הש' פוגלמן).

ד. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מהעבירות שביצעו הנאשמים הם שלומם ובטחונם של הציבור, ההגנה עליו מפני פגיעות בגוף או בנפש, פגיעה בסדר הציבורי ובשלטון החוק, ערכים שהמחוקק ראה להגן עליהם מכל משמר.

ה. אשר לנאשם 3, יש לזכור כי הורשע בעבירה נוספת של החזקת סם מסוכן שלא כדין לצריכה עצמית, כעולה מעובדות פרט האישום הרביעי.

בנסיבות העניין, נוכח חומרת מעשיהם של הנאשמים ופוטנציאל הסיכון הרב הגלום בהם, ראויים הם לתגובה עונשית הולמת.

15. מתחם הענישה

א. באי כח הצדדים הפנו לפסיקה התומכת בעמדתם זה בכה וזה בכה, כאשר הסנגורים ביקשו לאבחן מהמקרה

עמוד 14

הנדון את פסקי הדין שהגישה המאשימה. לענין האופן לקביעתו של מתחם הענישה, והאבחנה בין מתחם הענישה לבין הענישה הנוהגת, המהווה רק אחד הפרמטרים לקביעתו, ראו דבריה של כב' הש' ארבל בע"פ 1323/13 חסן נ' מ"י (5/6/13).

(1) באת כח המאשימה - אשר טענה, כאמור, למתחם ענישה בין שנתיים וחצי לארבע וחצי שנות מאסר ביחס לכל אחת מהעבירות בנשק שביצע נאשם 1 - הפנתה לפסיקה, אשר טווח הענישה בה נע בין 24 ל-70 חודשי מאסר. (ע"פ 2422/14 ח'דר נ' מ"י (21/12/14), וע"פ 3726/12 זידאן נ' מ"י (7/4/13), שניהם מפי כב' הש' ג'ובראן; ע"פ 7317/13 חג'אב נ' מ"י (19/5/14), וע"פ 3138/11 עפיף הייבי נ' מ"י (6/3/12), שניהם מפי כב' הש' סולברג; ע"פ 3405/12 חטיב נ' מ"י (17/11/13), מפי כב' הש' עמית; ע"פ 5913/11 תאר הייבי נ' מ"י (12/9/12), מפי כב' הש' ברק-ארז; ע"פ 4450/11 עספור ואח' נ' מ"י (8/2/12), מפי כב' הש' (כתוארו אז) גרוניס; ת"פ 41815-05-15 (חי') מ"י נ' עויסאת (12/1/16), מפי כב' הש' וינשטיין; (ת"פ (חי') 45446-11-15 מ"י נ' כיוף (1/5/16), מפי כב' הש' לוי; ת"פ (י-ם) 24215-06-13 מ"י נ' דוידאר (17/2/14), מפי כב' הש' נועם; ת"פ (חי') 15483-02-12 מ"י נ' פחמאוי (15/11/12), מפי כב' הש' אליקים; ת"פ (מרכז) 32597-09-11 מ"י נ' פרוכורנקוב (1/7/12), מפי כב' הש' מרוז; ועוד).

אשר לנאשם 3, לגביו עתרה למתחם הענישה הנע בין 15 ל-30 חודשי מאסר בפועל, ומאסר על תנאי בגין עבירה של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית, לא הפנתה לפסיקה נוספת.

(2) בא כוחו של נאשם 1, אשר עתר כזכור להשית על מרשו עונש מתון, הפנה לפסקי דין בהם נגזרו על נאשמים בעבירות של החזקה ונשיאה של נשק ו/או עבירות סחר בנשק - ובחלקם אף בנסיבות חמורות מאלה שהתקיימו במקרה הנדון, עונשים בטווח שבין 7 ל-54 חודשי מאסר. (ע"פ 4677/15 פאח'ורי נ' מ"י (16/3/16), ע"פ 5080/15 עביד נ' מ"י (22/2/16), ע"פ 8280/15 גולאני נ' מ"י (17/2/16), ע"פ 8959/14 בן סימון נ' מ"י (6/5/15), ע"פ 2006/12 מ"י נ' אסדי (25/3/12) וע"פ 9878/09 מ"י נ' מוסא ואח' (12/7/10) - כל השישה מפי כב' הש' ג'ובראן; כן ראו ע"פ 2460/15 ג'בארין נ' מ"י (10/3/16), ע"פ 7502/13 כוויס נ' מ"י (25/6/13), וע"פ 4847/12 כהן נ' מ"י (26/2/13) - שלושתם מפי כב' הש' שהם; ע"פ 1567/14 פלוני נ' מ"י (7/5/14), וע"פ 6898/13 פרח נ' מ"י (17/2/14) - שניהם מפי כב' הש' זילברטל; ע"פ 5544/13 פלוני ואח' נ' מ"י (25/12/13), וע"פ 1856/10 ספיה נ' מ"י (22/11/10), שניהם מפי כב' הש' דנציגר; ת"פ (מרכז) 7658-05-14 מ"י נ' דאוד (8/5/15) מפי כב' הש' לורך; ועוד).

(3) בא כוחו של נאשם 3, אשר טען כזכור כי מתחם העונש ההולם את עבירת הסיוע במקרה הנדון נע בין 6 חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות ל-18 חודשי מאסר, הפנה לפסקי דין בהם נגזרו בגין עבירות סיוע לסחר בנשק, אשר בחלקם אף התלוו להן גם עבירות של החזקת נשק, עונשים בטווח בין של"צ או מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לבין 24 חודשי מאסר בפועל. (ראו ע"פ 5885/08 שקיראת נ' מ"י (14/1/09), מפי כב' הש' לוי; ע"פ 1567/14 פלוני הנ"ל; ע"פ 116/13 וקנין נ' מ"י (31/7/13), מפי כב' הש' פוגלמן; ע"פ 4847/12 כהן הנ"ל; ע"פ 9710/10 הילל נ' מ"י (7/11/12), מפי כב' הש' דנציגר, וע"פ 8446/09 עותמאן נ' מ"י (18/1/10) - שניהם מפי כב' הש' דנציגר; ת"פ (י-ם) 3510-06-15 מ"י נ' אטדגי

(18/11/15), מפי כב' הש' כהן; ת"פ (חי') 37083-11-14 מ"י נ' עיסאוי (13/12/15), מפי כב' הש' סעב; ת"פ (חי') 51207-09-12 מ"י נ' דכור (30/9/13), מפי כב' הש' נתנאל-שרון; ת"פ (מרכז) 32597-09-11 מ"י נ' פרוכורנקוב (1/7/12), מפי כב' הש' מרוז; ת"פ (ת"א) 32016-10-11 מ"י נ' אלישר (22/1/12), ות"פ (ת"א) 3087-02-11 מ"י נ' שקרא (27/7/11), שניהם מפי כב' הש' אמסטרדם; ועוד).

כן הדגיש והפנה לגזר הדין שניתן בת"פ (חי') 1012/05/15 מ"י נ' יוסף מועדי (13/4/16), מפי כב' הש' ליפשיץ, המתייחס לפעילותו של הסוכן בפרשה זו, שם נידון נאשם - אשר הורשע על יסוד הודייתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של קשירת קשר לפשע, סחר בנשק והחזקה ונשיאת נשק - ל-22 חודשי מאסר. לטענת הסנגור, עונשו של נאשם 3, שהינו מסייע, חייב להיות נמוך יותר מעונשו של מועדי.

ב. העונש המרבי הקבוע בצידה של עבירת הסחר בנשק שלא כדין הוא חמש עשרה שנות מאסר, והעונש בצידה של עבירת הסיוע הוא מחצית העונש בגין העבירה המושלמת; העונש המרבי הקבוע בצידה של עבירת נשיאה והובלת נשק שלא כדין, הוא עשר שנות מאסר. העונש הקבוע בצידה של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית הוא שלוש שנות מאסר.

ג. בשאלה האם מדובר ב"אירוע אחד" או במספר אירועים, קבעה הפסיקה מבחני עזר לקביעת הקשר ההדוק בין העבירות; האם מאופיין ביצוע בתכנון ובשיטתיות, האם בוצעו בסמיכות של זמן או מקום, האם ביצועה של עבירה אחת נועד לאפשר ביצועה של עבירה אחרת, או הימלטות לאחר ביצועה, פרשנות מהותית ולא מלאכותית, ועוד. בהתחשב בפסיקה הנוהגת בסוגיה זו (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מ"י (29/10/14), מפי כב' הש' ברק-ארז; ע"פ 9308/12 עיסא נ' מ"י (30/7/15), מפי כב' הש' ג'ובראן; ע"פ 4760/14 קיסלמן נ' מ"י (7/5/15), מפי כב' הש' מלצר), אני רואה להניח, כטענת ההגנה, כי במקרה הנדון מדובר באירוע אחד מתמשך במהלכו בוצעו שלוש עסקאות נשק, אשר בכל אחת מהן נמכר וסופק מטען חבלה, ובוצעו עבירות רבות, לגביו יעמוד מתחם הענישה ביחס לנאשם 1 על טווח שבין 38 ל-70 חודשי מאסר בפועל.

אשר לנאשם 3, אשר הורשע כאמור בסיוע לסחר בנשק, ועבירה נוספת של החזקת סם מסוכן לשימוש עצמי, המהווים שני אירועים נפרדים, אני רואה להעמיד את מתחם הענישה הכולל על טווח שבין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

16. הענישה היא לעולם אינדיבידואלית, ומשכך, יובאו בחשבון שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של הנאשם, גילו, עברו, לקיחת אחריות על ידו, חרטתו, שיתוף הפעולה שלו עם רשויות אכיפת החוק, מאמציו לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בגינה, חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה, וכן השפעת הענישה עליו ועל משפחתו, לרבות שיקומו. (ע"פ 10444/06 עייני נ' מ"י (25/4/07), מפי כב' הש' ארבל; ע"פ 4980/01 הנ"ל; וכן סעיף 40 לא לחוק העונשין).

א. לקולא אני רואה להתחשב בהודייתם של הנאשמים בעובדות כתב האישום המתוקן, אם כי זו באה לאחר שמיעת עדותו של הסוכן.

ב. כן אני רואה לזקוף לזכותם את האחריות שנטלו על עצמם למעשיהם והחרטה שהביעו בגינם, אף שנאשם 1, אשר הביע צער וחרטה על מעשיו בפני קצינת המבחן, נטה להציג את התנהלותו בעת ביצוע העבירות כפאסיבית וכמי שפעל כמתווך בלבד, בניגוד לעובדות כתב האישום בהן הודה. כך או כך משהודה נאשם 1 בעובדות כתב האישום המתוקן, תיזקף הודייתו לזכותו.

כן אני רואה להתחשב במעצרו הממושך של הנאשמים, מיום 19/4/15 עד היום.

ג. אשר לנאשם 1, אני רואה לקחת בחשבון את עברו הנקי ונסיבותיו האישיות כפי שפורטו בהרחבה בתסקיר שירות המבחן, בעדי האופי הרבים שנרתמו ובאו להעיד לטובתו, וכן מפי סנגורו. הנאשם בן ה-28, בן למשפחה מכובדת ותומכת בקהילה, ניהל אורח חיים נורמטיבי עובר לאירוע הנדון. החל ללמוד בטכניון, אם כי הפסיק בשנה הראשונה, עבד לפרנסתו בעבודות שונות, בין השאר כמדריך חינוכי במעון נעול לנערים בסיכון בירכא ובהמשך גם כמלצר, עבודה בה השתכר בכבוד, נרשם ללימודי חינוך במכללת סח'נין, וזו לו הסתבכותו הראשונה עם החוק. כמו כן, מעדויות האופי שנשמעו בפני וממכתבי ההמלצה והמסמכים שהגיש בא כוחו, עולה כי הוא מוכר כאדם חיובי, מסור, אחראי, חברותי, אשר התנדב רבות בתחומים שונים, ותרם לקהילה ולכנסיה אליהן הוא משתייך. כן סופר על השפעתו החיובית של הנאשם על נוער בסיכון עמו עבד, ועל התדהמה אשר פקדה את משפחתו וכל מכריו, בהתבשרם על העבירות שביצע, אותן הם מגנים מכל וכל.

אני רואה להתחשב בקושי הרב שגרם מעצרו של הנאשם למשפחתו, ובמצבו הבריאותי הקשה של אביו, אשר כעולה מדברי אמו ואחותו ומהמסמך הרפואי שהוגש, התדרדר משמעותית מאז מעצרו. לא נעלם מעיני גם הקושי שיגרם למשפחה עם שליחתו של הנאשם למאסר משמעותי.

דא עקא, שהתנהלותו של נאשם 1 באירוע הנדון לא היתה כשל אדם נורמטיבי, בלשון המעטה, משבחר - על אף היותו מודע ליכולתו להתפרנס בכבוד - לסחור בנשק בשלוש הזדמנויות שונות, תוך ביצוע עבירות רבות, כמפורט לעיל. אני רואה לקחת בחשבון גם את התרשמותה של קצינת המבחן - אשר נמנעה ממתן המלצה טיפולית בעניינו - כי לא ניתן לשלול סיכון להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד על ידו, בהעדר הסבר לפער בין תפקודו הנורמטיבי בעבר, לבין המאפיינים העברייניים של מעשיו באירוע הנדון.

בנתונים אלה, סבורני כי נאשם 1 ראוי לעונש מאסר משמעותי, שיהא בו כדי לבטא את החומרה הרבה שבמעשיו על הסכנה הכרוכה בהם לחיי אדם, ולא מצאתי הצדקה לסטות ממדיניות הענישה הנוהגת בעבירות כגון דא. יחד עם זאת, בנסיבות המפורטות לעיל, ובעיקר העובדה שזה לו מאסרו הראשון, איני רואה למצות עמו את הדין.

ד. אשר לנאשם 3, בן 26 כיום, על אף גילו הצעיר יחסית, לחובתו הרשעות ב-13 תיקי חקירה, בעבירות רכוש ואלימות רבות, אשר בוצעו על ידו בשנים '05-'11, בגין ריצה ארבע תקופות מאסר. כאמור לעיל, בשנת '11 נדון ל-18 חודשי מאסר. לא ניתן שלא להתרשם כי תקופות המאסר שריצה נאשם 3 לא הותירו עליו את רישומיהן, והוא הגדיל עשות בבחרו לבצע עבירה במדרג חומרה גבוה יותר, בסייעו לסחר בנשק, בנסיבות

המפורטות לעיל. כן ביצע כאמור עבירה על של החזקה בסם מסוכן לצריכה עצמית. התנהלותו זו מותירה את הרושם כי הוא בוחר בעבריינות כדרך חיים, ואינו מגלה רצון אמיתי להשתקם ולעלות על דרך הישר.

בנסיבות העניין, נוכח מסוכנותו של נאשם 3 לציבור, לא מצאתי הצדקה לסטות ממתחם הענישה ההולם את עבירת הסיוע שביצע. עם זאת, אני רואה למצות עמו את הדין, ובגזירת עונשו ייזקפו כאמור לזכותו הודייתו, האחריות שנטל על עצמו ותקופת מעצרו בתיק זה.

17. לאור כל המקובץ לעיל, לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים לחומרא ולקולא, ובעיקר התנהגותו הנורמטיבית של נאשם 1 עובר לביצוע העבירות דנן, אני רואה לגזור על הנאשמים עונשים כדלקמן:

נאשם 1

א. 38 חודשי מאסר בפועל, בניכוי תקופת מעצרו בתיק זה החל מיום 19/4/15.

ב. 15 חודשי מאסר על תנאי, שהנאשם לא ישא בהם זולת אם יעבור בתוך שלוש שנים מיום שחרורו עבירה בה הורשע ו/או כל עבירת רכוש שהיא פשע, ויורשע בה תוך תקופת התנאי או לאחריה.

ג. קנס בסך 15,000 ₪ או 90 ימי מאסר תמורתו.

נאשם 1 ישלם את הקנס בארבעה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1/8/16 ובכל אחד לחודש שלאחריו.

נאשם 3

א. 15 חודשי מאסר בפועל, בניכוי תקופת מעצרו בתיק זה החל מיום 19/4/15.

ב. 15 חודשי מאסר על תנאי, שהנאשם לא ישא בהם זולת אם יעבור בתוך שלוש שנים מיום שחרורו עבירה בה הורשע, ו/או כל עבירת רכוש שהיא פשע, למעט עבירת הסמים, ויורשע בה תוך תקופת התנאי או לאחריה.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, שהנאשם לא ישא בהם זולת אם יעבור בתוך שלוש שנים מיום שחרורו עבירה בניגוד לפקודת הסמים המסוכנים, ויורשע בה תוך תקופת התנאי או לאחריה.

ד. קנס בסך 4,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו.

נאשם 3 ישלם את הקנס בשני תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1/8/16 ובכל אחד לחודש שלאחריו.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ב אייר תשע"ו, 30 מאי 2016, בנוכחות הצדדים.